№. 78. 1831.

BREDASCHE COURANT.

Staat- Letterkundig- en Wetenschappelijk

Nieuws- Blad.

Woensdag den 20 April.

NEDERLANDEN

Breda, den 19den April.

Gisteren morgen trokken door onze vesting het vijfde bataillon van de 3de afd. Noord-Hollandsche schutterij, op de Leur zich dirigerende; vervolgens het bataillon Haagsche schutterij, naar Prinsenhage bestemd. Nog zijn twee bataillons Utrechtsche landelijke schutterij, gisteren binnen gekomen, heden morgen weder van hier vertrokken.

— Heden morgen ten half acht ure, rukte alhier binnen, de schoone afdeeling van twee bataillons Grenadiers, in groote tenue, welke, na door Z. K. H. Prins *Frederik*, in oogenschouw te zijn genomen, binnen, marsch naar Etten en de omliggende dorpen hebben vervolgd. De krijgshaftige houding dezer troepen en den goeden geest waarmede zij bezield waren, heeft de bewondering van alle aanschouwers opgewekt. De kompagnie vrijwillige flankeurs van de hooge school van Groningen, stond op den regtervleugel van het flankbataillon Grenadiers en wedijverden, in juistheid der militaire evolutien, met de oude soldaten, waarbij zij gevoegd zijn.

— De groote bewegingen, die bij het leger te velde plaats hebben, zijn nog de gevolgen van de laatste indeeling van hetzelve in divisien en brigaden; hetzelve schijnt zich nu in onze vaste bataille te legeren of te kantonneren, makende de 1ste divisie den linker- en de 3de divisie den linker-vleugel uit. De linie is zeer uitgestrekt, doch het leger wordt dagelijks versterkt en steunt op de drie gewigtige vestingen, Bergen op Zoom, Breda en 's Bosch, in de eerste linie van fortificatien. Als een gevolg van de meerdere uitgestrektheid der militaire linie is dan nu ook het dorp Groot Zundert door onze troepen, en wel door het 1e bataillon jagers, bezet geworden.

— Terwijl het staand leger van dag tot dag een geduchter aanzien verkrijgt, zit het departement van Marine ook niet stil. Met de onbegrijpelijkste activiteit, wordt, in dat departement gewerkt, tot het uitrusten en stapelen van oorlogs-vaartuigen. De werf van Rotterdam alleen heeft in vijf maanden tijds, in de zestig kanonneerboten uitgerust, gewapend, bemand en op onze stroomen gezonden, terwijl men in de volgende maand er nog acht in gereedheid denkt te hebben. De batterijen aan de Schelde, zullen dus, in geval van noodzakelijkheid, een appeltje moeten schillen, met drie linieschepen van 80 à 90 stukken, vier à vijf zware fregatten, zes à acht korvetten, terwijl daarenboven nog tachtig kanonneerbooten disponibel zijn, om mede te kunnen spelen. Arme *van de Weijer*, maak toch dat de twee kanonneerboten afloopen, anders kunt gij Antwerpen onmogelijk dekken!

— Wij hebben in ons vorig nommer, art. Antwerpen, melding gemaakt dat twee onzer oorlogschepen voor het fort Sinte Maria post hadden gevat. Deze schepen zijn de brik *de Echo* en de korvet *de Nehallennia*. Kort na de komst dier schepen voor dat fort, hetwelk, tegen den inhoud van den wapenstilstand, door de Belgen bezet is, en waarop zelfs op een schip met zieken van ons geschoten is (*zie ons vorig nommer*), kwam er een parlementair van den belgischen kommandant in het fort, met eenen brief, waarin hij, bijaldien de schepen niet vertrokken, met den *strijdlust* zijner manschappen dreigde. De kommandant der *Echo* antwoordde, met de hoop te kunnen te geven, dat de belgische kommandant den *strijdlust* zijner manschappen zou kunnen beteugelen, dat hij anders genoodzaakt zou wezen den *strijdlust* zijner zeelieden daar tegen over te stellen. Het mondeling antwoord op dezen laatsten brief is geweest, dat men er zich naar zou gedragen.

— Uit de gemeente Klundert, in deze provincie, wordt ons medegedeeld dat aldaar, twee dagen na de uitgifte der aanslagbilletten, tot het voorschot in de rijks belasting, reeds het geheele kohier was aanbetaald, uitgezonderd den tweeden termijn van slechts een schatpligtigen.

— Wij lezen in het Amsterdamsche zondags-blad *de Atlas*, dat den 16den te Amsterdam de tijding zou aangekomen zijn, dat de Russen op vijf onderscheidene plaatsen den Weichsel waren overgetrokken en dat de Polen volkomen geslagen waren. De roehel was, op die tijding, zeer gerezen. Andere berigten wegens Polen hebben wij niet ontvangen.

— Dagbladen melden uit Kassel, onder dagteekening van den 3den april: „Gisteren is de marschorder gegeven voor 4000 man en 12 stukken geschut, om den 15den mei (?) naar Luxemburg op te breden. De Nassausche troepen zullen zich daarbij voegen en het geheel door eenen Keurhessischen generaal-luitenant gekommandeerd worden. Gelijktijdig zullen nog 8000 man Hannoveranen derwaarts opbreken." *(Allgemeine Zeitung.)*

Uit Hannover schrijft men, van den 3den dezer: „Nagenoeg de helft van ons bondkontingent, drie regimenten kavallerie, acht bataillons infanterie en eenige batterijen artillerie, heeft bevel ontvangen, zich den 15den marschvaardig te houden. Als kommandant van dit korps wordt de generaal-luitenant *von Dornberg* genoemd, en als bevelhebber van het 10de armeekorps van het bondleger de generaal-luitenant *von Hinüber*." *(idem.)*

Dit laatste berigt met het eerste vergelijkende en ook uit vroegere bepalingen, moet men onderstellen, dat de eerstopgegeven datum eene drukfout is. Dit zal dan ook wel zoo zijn, ofschoon men anders, volgens de tegenwoordige wijze van zien, vrij wat vlugger met *dreigen* dan met *handelen* is.

— De londensche brieven loopen tot den 17den, maar hebben niets meldenswaardigs aangebragt.

— Laters fransche en italiaansche berigten dan de gisteren medegedeeld hebben, wij niet.

— Wij hebben in ons vorig nommer beloofd, op de in hetzelve medegedeelde zeide zitting van het Belgisch congres, immers wat de zaak van den heer *de Pradt* betreft, te zullen terug komen, en houden woord. Vooraf echter moeten wij eene geringe vergetelheid herstellen welke, door de haast, waarmede wij gisteren moesten arbeiden, van onze zijde geworden. Wij hebben dan vergeten te melden, dat eenige leden den minister van oorlog vragen wegens de van hoog verraad beschuldigde officieren hebbende voorgelegd, de vergadering overeenkomstig het reeds vroeger in dezelve verhandelde, besloot, dat de minister op dergelijke vragen niet zou antwoorden; — en nu tot de zaak van den gewezen aartsbisschop van Mechelen —

De heer *de Merode* vroeg dan, of de heer *de Pradt*, het pensioen van *f* 6000, dat Koning *Willem* hem betaalde als vrijwillig afgezien hebbende van den provisionelen titel van aartsbisschop van Mechelen, hem door *Buonaparte* opgedragen, thans van het Belgisch gouvernement vorderde. Zoo dit waar is, zeide de spreker, kant ik mij geweldig tegen dat verzoek; wij moeten geene senecures betalen, die de afgestelde Koning ten onzen kosten verleende. Reeds gaan wij Belgen, in de oogen van den heer *de Pradt*, voor Barbaren door, alhoewel wij, tot dus verre, in navolging der beschaafde Parijzenaren, het kruis van de hoofdkerk van Mechelen nog niet afgehaald, of het paleis, dat hij eenige oogenblikken bewoond heeft, niet verbrand hebben. En de heer *de Pradt* denkt niet alleen op die wijze over ons, maar schrijft ook in dien zin, in de dagbladen, artikelen, die wij met eene welbekende initialen teekent en waarin wij als eene horde Tartaren worden geschetst, bij welke noch personen, noch eigendommen geëerbiedigd worden. Wel nu, mijne heeren, dat de Belgen en hun gouvernement dan zijn of niet zijn, zoo als de couranten-schrijvende aartsbisschop hen uitkrijt, zij moeten zich ten minsten wachten, om zijne gekken te wezen en monsigneur moet hen, na hen aan de minachting van Frankrijk en Europa, te hebben blootgegeven, niet uitzuigen en nog uitlagchen toe. Ik hoop, dat de minister van financien zal zorgen, dat hij dat genoegen niet geniet en noodig dien minister uit, om ons de stellige verzekering daarvan te geven.

De heer *de Brouckere*, minister van financien, bevestigde de waarheid van de zaak en voegde er bij, dat het verzoek van den heer *de Pradt* vergezeld was van een besluit des gewezen Koning, waarbij hem, tot schadeloosstelling voor den afstand van het aartsbisdom Mechelen, te rekenen van den 1sten Januarij 1814, eene somme van 12,000 francs jaars wordt toegestaan, vrij van alle afhouding voor buitengewone belasting, leening, enz. Wat nu mijn oogmerk belangt, vervolgde de minister, dit is, om met den heer *de Pradt*, gelijk met alle andere gepensioneerden, over de laatste zes maanden van 1830 te liquideren, en daar het grootboek der pensioenen eene revisie ondergaan moet, zal het pensioen van den heer *de Pradt* daarin niet gebragt worden, dan voor zoo verre daartoe autorisatie zal worden verleend. Men gevoelt wel, dat het niet aan mij staat, om een pensioen in te trekken, dat op het grootboek ingeschreven is.

FRANKRIJK.

Parijs, den 14den April.

Vervolg der deliberatien in de Zitting van de kamer der afgevaardigden van 13den April. (Zie ons vorig nommer).

Voor dat de president van den raad der ministers het woord voerde sprak de heer *Lafayette* over Portugal en van het *mon-*

ster, betreft dat land regeerde en zeide over de kwestie aangaande Luxemburg: „Daar is, in deze vergadering, bij gelegenheid van het Groot-hertogdom Luxemburg, veel over de kwestie van bestaande traktaten gesproken; maar mijne heeren, daar was eens een traktaat, waarbij België met Holland vereenigd werd, wat is er van dat traktaat geworden, en waarom heeft men later nageleefd ten opzigte van eene blijkbaar Belgische provincie? Daar bestond ook eene alliantie-traktaat, waarbij België aan den oudsten tak der Bourbons verbonden werd; ik geloof echter niet, dat er thans gedacht wordt, om hetzelve te verdedigen.

De heer *Casimir Perrier*, president van den raad van ministers, liet zich, na het gouvernement wegens het grondbeginsel van non-interventie te hebben geregtvaardigd, op de volgende wijze hooren:

„Daar is van Polen, van Italie, van België gesproken. De Polen doen hunnen moed, zelfs door hunne vijanden, bewonderen. De gebeurtenissen in Italie volgen eenen anderen loop, dat land heeft niets te verwachten dan door middel van onderhandelingen. Frankrijk zal al de pligten der menschelijkheid vervullen (*onderscheidene bewegingen*). De zaak van België schijnt, op dit oogenblik, de netelagste voor Europa te wezen (*spreek! spreek!*) Dit land houdt alle gemoederen bezig en veroorzaakt alle politieke schokken, waarin ijdele menschen genoegen scheppen. Ik zal eenige duidzaken in U. geheugen te binnen brengen. België, het moet herzegd worden, want het doet zijn uiterste best om zulks te doen vergeten, België is alles aan Frankrijk verschuldigd. Door ons hebben de Belgen hunne onafhankelijkheid erkend gezien, in hetzelfde oogenblik dat zij die verkregen hadden, en alzoo een vraagstuk zien oplossen, waarvoor Frankrijk jaren lang heeft moeten strijden. Moet dan, uit hetgene wij voor dat volk gedaan hebben, besloten worden, dat wij verpligt zijn, nog meer voor hem te doen en te dulden, dat het Frankrijk op het sleeptouw neme? Naar onze redenaars te oordeelen, zou men zulks bijna moeten gelooven. De vordering daartoe is in alle gevallen zeer vreemd! Heeft dan Frankrijk hetgeen het gedaan heeft alleen voor België gedaan? Neen voor zich zelven. Het blijft gevolgelijk alleen regter over zijne belangen en meester van zijne daden. Het heeft zich geenszins onder de bevelen gesteld van eenen staat, die alleen aan Frankrijk verschuldigd is, hetgeen anderen het geweigerd hebben, door zich zelven te worden. Dat het veeleer bedacht zij om die onafhankelijkheid, door de orde binnenslands, door den eerbied voor de wetten, voor het regt der volken, voor de menschelijkheid te behouden. Dat het liever zorge Europa het schouwspel eener bloedige regeringloosheid niet op te leveren; — eerst dan zullen de Belgen hunne stem mogen verheffen en de beschenking van wijze en vrije volken inroepen.

Het vraagstuk nopens Luxemburg is zeer eenvoudig. Naar luid der traktaten behoort dat land aan het huis van Nassau en behoren tevens vestingen aan het duitsche bondgenootschap; zoodanig is de wettige staat van zaken en Frankrijk heeft zulks in de maand November jl. erkend. Het ministerie, waarin trouwens slechts twee leden van het tegenwoordig kabinet zitting hadden, kon den vormelijken aard der traktaten niet miskennen, welke, voor ditmaal, de verpligting van onderscheiden staten aangingen. Zoodanig is de bewezen staat van zaken; deze moet worden gehandhaafd en zal ook gehandhaafd worden. Hier ons oogmerk is, dat dit met gemeen overleg en door de eenstemmige handeling van alle mogendheden geschiede. Onze hoop komt met ons oogmerk overeen.

„De tribune, van welke ik spreek, is onze wettige raadgeefster; wij zullen hare vermaningen steeds gehoor geven; maar het zij ons veroorloofd, eenige verwondering te laten blijken, dat de opposite, die zich anders zoo hatvorig en het stuk der nationale eer betoont, vergeten heeft, zich beledigd te gevoelen over de vreemde taal, die gevoerd wordt van eene tribune, welke slechts onder de schaduw der onze opgerigt is. Hoe is het eenige geachte sprekers, welke ik thans beantwoord, niet in de gedachten gekomen, om zich, ten minsten met eenige woorden en in sommige punten, af te zonderen van hen, die, te Brussel, onze omwenteling van Julij op eene zoo vijandige wijze uitleggen. Indien zij het wenschen het punt van Luxemburg met hen eens zijn, zoo is het ten minsten te hopen, dat bij over eenige andere kwestien met hen mogen verschillen. Wat er van zijn moge, gelooft ons, mijne heeren, de zaak van Luxemburg draagt den oorlog niet in haren boezem. Geen ernstig belang, geene vroegere verbindtenis, geene wettige voorzorg dwingt ons, om tot de wapenen toevlugt te nemen. De oorlog is iets, dat men somtijds moet willen, maar nooit wenschen. Wij blijven bij den vrede te wenschen en te willen. (*Deze redevoering werd, vooral in het centrum, zeer sterk toegejuicht.*)

De heer *Odillon Barrot* zeide in substantie: „In den tegenwoordigen toestand van Europa kan er geen andere oorlog meer plaats hebben dan voor of tegen de vrijheid der volken, voor of tegen de beschaving, en wanneer de beschaving alles vernietigd zal hebben, wat van de verleden tijd over is gebleven, dan zal er geen oorlog meer mogelijk zijn, want dan zullen er geene tegenstrijdige magten meer in elkanders tegenwoordigheid kunnen komen. Maar wij zijn nog niet tot dien gelukkigen tijd gekomen en onze materiele magt is nog sterk genoeg, dan dat de geest van vergrijpen te vreezen nog niet genoegzaam voor de beschaving en voor de vrijheid uitgeroeid is. Ik wil geen ander bewijs daarvoor bijbrengen dan de algemeene beweging, met welke Frankrijk, op het oogenblik, dat het zijne vrijheid heroverde, de wapenen opvatte, wetende, dat de vreemde mogendheden het zijne overwinning zouden willen doen boeten. En indedaad het volk had bewijzen genoeg, dat dit verbond van Europa tegen de vrijheid geene ijdele klank was. Zoodra de vrijheid in Spanje opreesd, dadelijk werd eene vreemde bemoeijing, om haar te versmoren, wettig; steekt zij te Napels het hoofd op, terstond is Oostenrijk gereed, om haar, krachtens de traktaten, volgens welke Europa geregeerd wordt, met geweldenarm in te drukken. Uit een voorgevoel van een dergelijk gevaar heeft Frankrijk de wapenen opgevat.

» Een ander punt dezer traktaten was de vereeniging van België met Holland. Het Heilig Verbond had eenen voormuur tegen Frankrijk noodig; wij hebben onze onafhankelijkheid herkregen, België heeft zich van Holland afgescheurd en is, op die wijze, een voormuur geworden, eer aan onze dan aan de andere zijde. Ik denk niet, dat, indien de mogendheden van het Heilig Verbond daarna Europa in den staat hadden willen herstellen, waarin de traktaten van 1815 het gebragt hadden, gij zulks geduld zoudt hebben, en in dat geval ware onze wapening reeds van uitwerking geweest; want, gelooft mij, mijne heeren, zonder de Polen, welks heldenmoed genoegzaam is geweest, om de horden van het noorden tegen te houden, ware het voorgevoel, waarvan ik hier boven gesproken heb, reeds vervuld geweest.

» Het fransch bloed, heeft men sedert gezegd, moet alleen voor Frankrijk stroomen, en dit is zekerlijk eene waarheid; maar Frankrijk heeft niet alleen materiele belangen, maar sympathien, alliantien te verdedigen, welke niet miskend kunnen worden zonder dat die materiele belangen vroeg of laat daardoor zullen lijden. Zoodat wij, wanneer wij van het ministerie vorderen, dat het niet zal dulden, dat Oostenrijk zijne magt in Italie doe gevoelen, om er ieder grondbeginsel van vrijheid te verstikken, wanneer wij dat grondbeginsel te Modena, in Polen en in België verdedigen, niets anders doen dan onze eigen revolutie, onze eigene vrijheid beschermen. En waarom anders heeft het ministerie ons buitengewone opofferingen, nieuwe subsidien, manschappen en geld voor eenen noodzakelijken oorlog gevraagd.

Wat Luxemburg betreft, zoo weet ik niet of de kwestie daaromtrent niet eerder Frankrijk dan België aangaat. Ik wil hier niet met eenige kennis van militaire geographie pralen, maar mij komt voor, dat Luxemburg in het hart van ons vaderland dringt en dat België ten onzen voordeele handelt met dat land te verdedigen en ik zie bovendien, in België, te weerwil van hetgeen de diplomatie van de regeringloosheid en de oproeren, welke aldaar zouden heerschen, zegt, een bevriend land, welks belangen en bestemmingen met die van Frankrijk moeten verbonden blijven. (*Deze redevoering vond, behalve eenige weinige bravo's aan de linkerzijde, weinig bijval.*)

De beraadslagen over het ontwerp tot het openen van een facultief crediet van 100 millioenen, bij welke onderscheidene opgemelde redevoeringen gehouden zijn, waren in deze zitting nog niet afgeloopen.

---

* * * Heden beviel door Gods goedheid van eene Dochter mijner geliefde Echtgenote P. R. VAN DEN BERG, zijnde ons Zevende Kind.

H. HERP.

Zevenbergen, Oostzanger van de Rijke Dijkringen, den 17 April 1831.

---

* * * Wordt geadverteerd dat op het rekest, aan den Koning gepresenteerd door J. C. DE BUS, Timmerman, Kistenmaker en Winkelier, wonende te Bergen op Zoom, tot eindo te mogen verkrijgen surséance van betaling, provisionele res en executien voor den tijd van twaalf maanden, met gelijk een provisionele surchéance, hangende de deliberatien bij het Hoog Geregtshof, te 's Gravenhage, derde Civile Kamer, in welker handen dit rekest is gesteld geworden, alvorens daarop aan Zijne Majesteit te dienen van bescheid, consideratien en advies, heeft geordonneerd den suppliant, benevens alle desselfs crediteuren te compareren op *Vrijdag den 20 Mei 1831*, voor de Heeren en Mrs. VERHUELL en VAILLANT, Raden in den Hove, als Commissarissen die hen zullen hooren en den Hove rapport doen, met bijvoeging, dat hetzij dezelve crediteuren compareren of niet, door het Hof ten deze zal worden gedisponeerd als bevonden zal worden te behoren.

Zijnde voorts door het Hoog Geregtshof aan den suppliant verleend, hangende de deliberatien van Zijne Majesteit den Koning *provisionele surchéance van betaling en van alle regtelijke vervolgingen*.

Inmiddels kan van het rekest en apostille mitsgaders van de bijlagen daarbij gevoegd, inzage worden genomen in 's Gravenhage, ten kantore van Mr. J. A. C. DE GEORGE ALEXANDER CLANT, Procureur bij het Hoog Geregtshof, en te Bergen op Zoom bij Mr. M. VAN MANSFELD, Advokaat aldaar.

H. HOFFMEISTER van *Leiden*, heeft de eer de liefhebbers van PIJPEN te berigten, dat hij hier is aangekomen met een fraai assortiment van DUITSCHE PIJPEN. Hij is uitgepakt, voor vier dagen, in de Karrestraat, letter B. No. 18.

Te Breda bij BROESE & Comp., Boekdrukkers en Boekverkoopers.